

מניעת נשירה בפינק לידי – דו"ח 2013

רפי שטרן, משה עגיב, עמי מאירי, אופיר בלאו, יובל עוגני

מבוא

הזן פינק לידי סובל מנשירה טרום קטיפית רבה במיוחד. כתוצאה מכך ישנו הפסד גדול של פרי ורווחיות המטע יורדת. בזנים סטרקינג ויונתן, הסובלים אף הם מתופעה דומה אם כי מוחלשת יותר, הצלחנו בעבר למתן במעט את הנשירה ע"י טיפולים באוקסינים שונים, אך בעיקר עם האוקסין הסינתטי אלפאנול שמכיל את הח"פ NAA. בניסויים שביצענו ב-2012 למדנו כי ניתן להפחית את הנשירה באופן משמעותי מאוד גם בזן פינק לידי ע"י שני טיפולים עוקבים של אלפאנול (NAA) בריכוז 80 ח"מ ח"פ. הטיפול הראשון ניתן כ-4 עד 6 שבועות לפני מועד קטיף צפוי ראשון. הטיפול השני ניתן כשבועיים עד שלושה שבועות לאחר מכן (שבועיים עד שלושה שבועות לפני מועד קטיף ראשון).

מטרת הניסוי ב-2013

- הפחתת הנשירה הטרם קטיפית ע"י טיפולים באלפאנול.
1. לתת שוב את הטיפול המצטיין מ-2012 באותו מטע (ח. מתתיהו)
 2. לבחון טיפול מצטיין גם בצפון רמת הגולן (אורטל) עקב טענה שהבעיה שם לא חמורה

חומרים ושיטות

הניסויים נערכו בחוות מתתיהו שבגליל ובאורטל שבצפון הגולן באותן חלקות בהן נערכו ניסויי 2012. הטיפולים ניתנו בעזרת מרסס רובים בנפח תרסיס של כ-5 ליטר לעץ. לכל הטיפולים הוספנו משטח טריטון X 100 (0.025%).

הטיפולים שניתנו

1. אלפאנול 80 ח"מ X 2 : 4 שבועות לפני קטיף (3/10/2013) ושבועיים לפני קטיף (14/10/13)
 2. ביקורת
- 80 ח"מ NAA בתכשיר אלפאנול = 50 סמ"ק / 100 ליטר
הקטיף בחלקות הניסוי החל ב-7/11 והגיע לשיאו במחצית נובמבר

מבנה הניסוי

בלוקים באקראי, 8 חזרות, עץ אחד לחזרה

המדדים שנבדקו

1. ספירות פירות נושרים אחת לשבוע
2. יבול לעץ ומספר פירות לעץ

תוצאות 2013

א. חוות מתתיהו

למרות שהנשירה השנה היתה מעטה יחסית לשנה שעברה, עדיין ניתן לראות את הפחתת עוצמת הנשירה בעקבות הטיפולים ב-NAA.

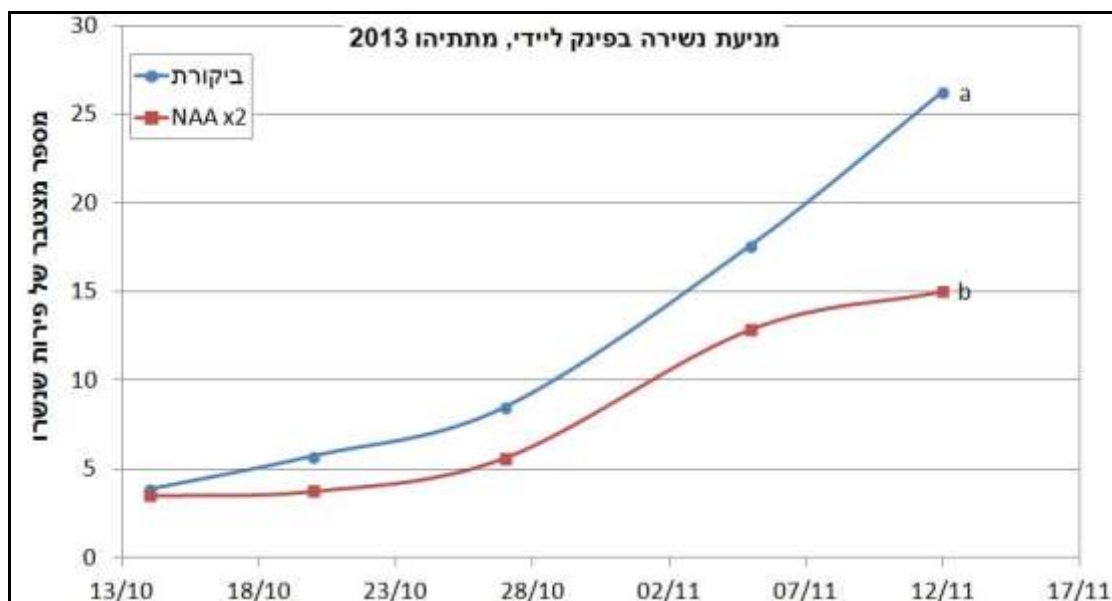
מעקב אחר קצב הנשירה השבועי של הפרי בחודש האחרון לגידולו (ממחצית אוקטובר, כלומר שבועיים מריסוס ראשון ב-NAA, ועד למחצית נובמבר) מראה את הפער ההולך וגדל בין העצים המטופלים לביקורת. בשיא הקטיף (12/11/13) נשרו כבר כמעט פי שניים פירות בעצי הביקורת בהשוואה לעצים המטופלים, כשההבדל ביניהם מובהק מאוד (איור 1). ניתן לראות זאת גם באחוז הנשירה הסופי מסה"כ הפירות על העץ: בביקורת נשרו פי שניים יותר פירות מטיפול – 10% לעומת 5% בלבד (איור 2).

חישוב היבול הנושר לדונם לפי מספר הפירות הנושרים מראה כי היבול שנשר בחודש האחרון לא היה זניח כלל, וזאת למרות הנשירה המעטה יחסית שהיתה השנה.

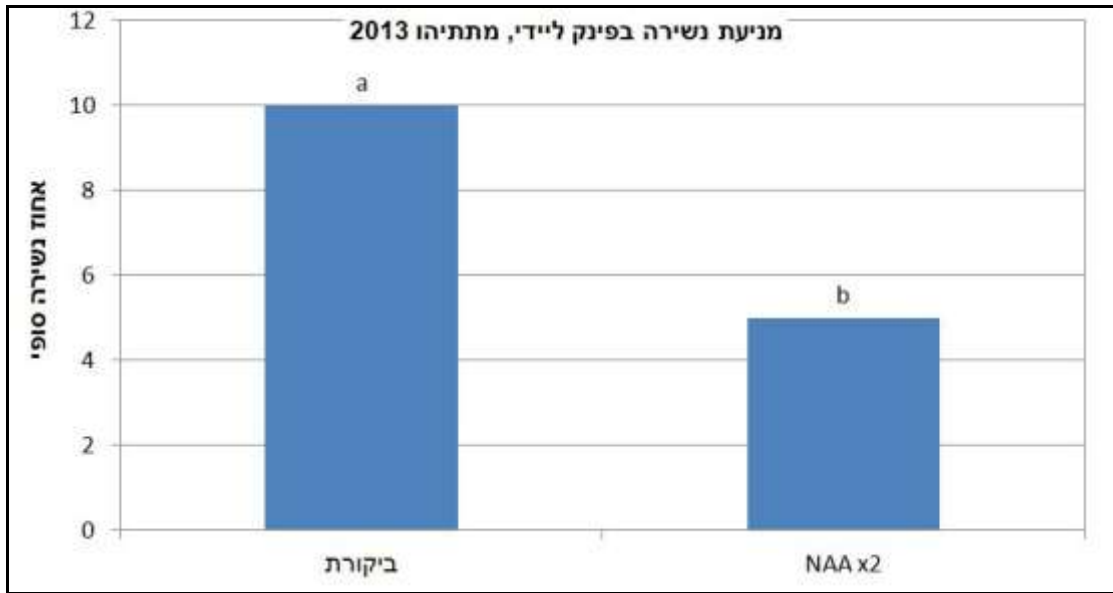
טיפול	מס' פירות נושרים לעץ	מס' עצים לדונם	משקל פרי ממוצע (גר')	יבול נושר לעץ (ק"ג)	יבול נושר לדונם (ק"ג)	הפסד יבול (ק"ג/ד')
NAAx2	15	166	170	2.5	415	319
ביקורת	26	166	170	4.4	734	

בעצי הביקורת נשרו 734 ק"ג פרי לדונם בהשוואה ל-415 ק"ג פרי בלבד בטיפול. תוספת יבול של 319 ק"ג פרי לדונם איננה זניחה. יש לציין שוב שההפרש באחוזים בין הביקורת לעצים המטופלים היה בשנה שעברה דומה, אך עקב היבולים הגבוהים מאוד וכמות הפירות הגדולה שנשרה בשנה שעברה – הפער בק"ג היה גדול בהרבה יותר (הפרש של כטונה לדונם).

איור 1. קצב נשירה שבועי בחודש האחרון לגידול הפרי (אוקטובר-נובמבר 2013)

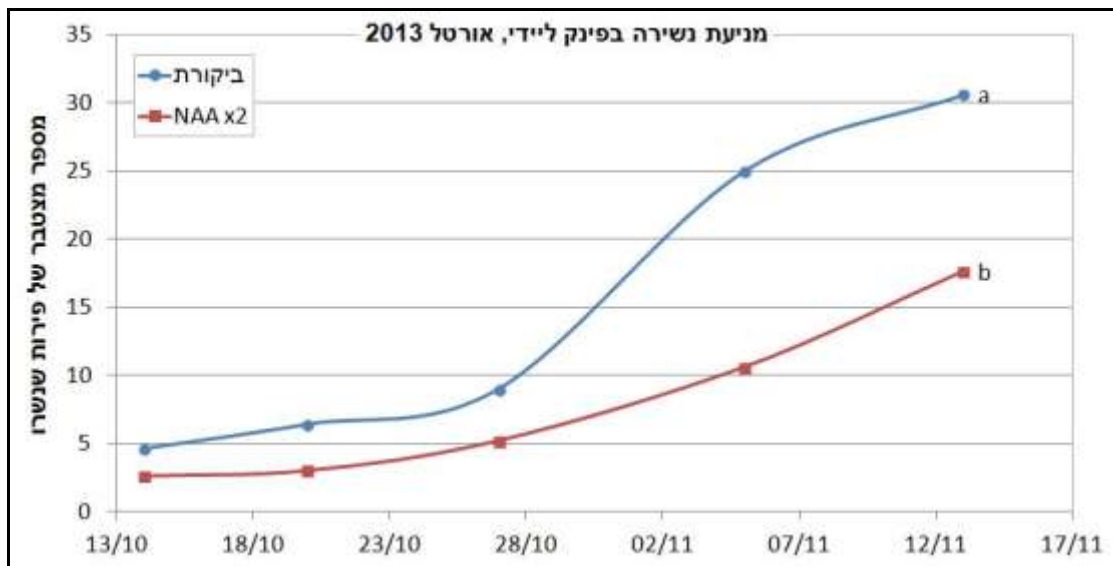
איור 2. אחוז נשירה סופי מסה"כ הפירות שהיו על העץ

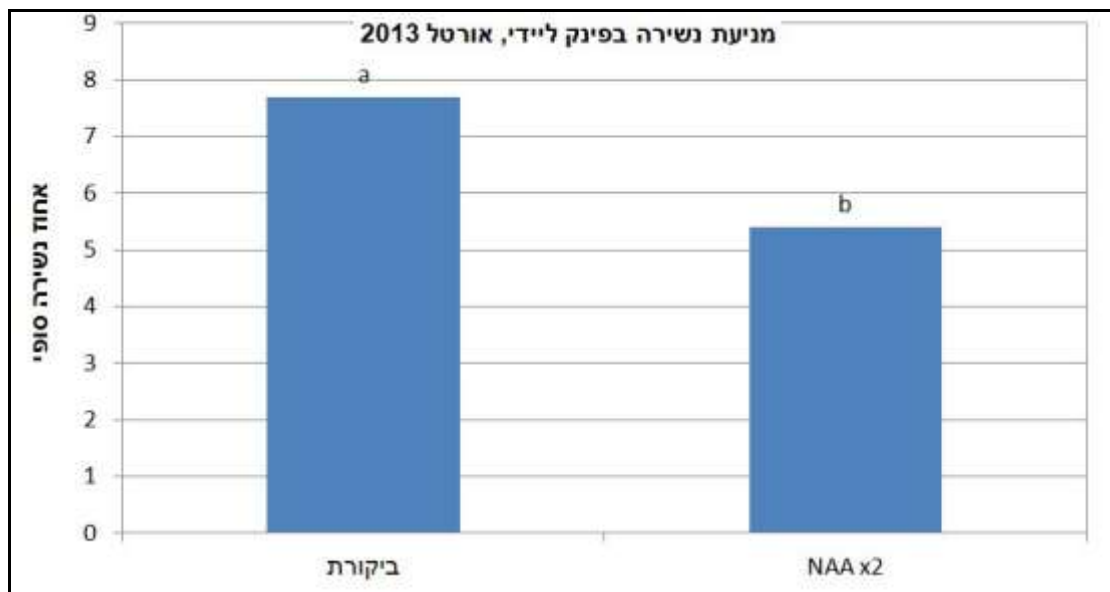
ב. אורטל

תוצאות אורטל דומות מאוד לתוצאות מתתיהו, הן בקצב הנשירה השבועי של הפירות (איור 3) והן באחוז הנשירה הסופי (איור 4).

איור 3. קצב נשירה שבועי בחודש האחרון לגידול הפרי (אוקטובר-נובמבר 2013)

איור 4. אחוז נשירה סופי מסה"כ הפירות שהיו על העץ

לסיכום ניסוי הפחתת הנשירה ניתן לומר שהרעיון לטיפול כפול עם 80 ח"מ ח"פ NAA (4 שבועות + שבועיים לפני מועד קטיף צפוי) שנבחן לראשונה ב-2012 בחוות מתתיהו (גליל עליון) הוכיח את עצמו. יתרה מזו, בעיית הנשירה הטרומ קטיפית של פינק ליידי קיימת גם בגולן (אורטל), וניתן לעכב אותה באותה מידה של הצלחה כמו בגליל.